

2018

ТОМ VI

**Съвременни технологии в
културно-историческото
наследство**

ТУ - София

РЕСТАВРАЦИЯ НА МАГЕРНИЦАТА В РИЛСКИЯ МОНАСТИР

*Аглика Икономова, Веска Каменова,
Център за реставрация на художествени ценности*

Рилският манастир е най-старият и голям манастир на днешната територия на България и напълно заслужено е включен в списъка на ЮНЕСКО на световното културно наследство. Манастирската Магерница, разположена в приземието на северното крило е безспорно едно от най-впечатляващите помещения на манастира. Тя е дело на майстор Алекси Рилец – първостроител на целия комплекс. Издигната е през 1834. Магерницата е уникална като архитектурно и техническо решение, а също и като вътрешно пространствено въздействие. Майсторът е изградил елегантен конусовиден обем с великолепни димоотводни качества. Конструкцията представлява ротационна черупка, а не система от отделни елементи. От 1946 г., при рязкото намаляване на монашеството и поклонниците, Магерницата престава да служи като кухня на манастира. Дълго време е била затворена и не се е поддържала пълноценно. В резултат от това са настъпили разрушения.

АУА - СЪВРЕМЕННИ ТЕХНОЛОГИИ И ИНОВАЦИИ ПРИ СКАНИРАНЕ И ПРЕДСТАВЯНЕ НА КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО

Андреана Георгиева, АЯ Мсълюшънс Варна

АЯ Мсълюшънс предлага цялостни решения за дигитализация- анализ на оригиналите, разработка на технологичен проект, внедряване, мониторинг. Използвайки напреднало оборудване за сканиране, адаптирано за различни типове оригинали и базирайки се на знанията и опита и на нашите партньори – водещи производители на специализирана техника и софтуер и доставчици на услуги за цифровизация, като Корпорация Елар, СМА, Метис, Сизър имаме възможността да предложим последните технологии в специализираното оборудване за сканиране, обработка на данните, достъп до тях и архив или ние сами да прехвърлим данните ви в електронна форма и да осигурим достъпът ви до тях.

ПОНЯТИЯ , ИЗКУСТВА, ДИЗАЙН

проф. д-р . Мария Евтимова, ТУ-София

В доклада се разглеждат основните проблеми свързани с понятийния език свързан с пластичните изкуствата, в това число и дизайна. Подчертава се ролята на понятието, като кратка форма на специфичния професионален език. Уточняват се новите значения и същността на понятията, които се използват и в учебния процес. Подчертава се значимостта на понятията като кратка форма на познание.

РЕНТГЕНОГРАФСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА БРОНЗОВИ ПРЕДМЕТИ ОТ НЕКРОПОЛА ПРИ БАЛЕЙ –ВИДИНСКО И ОТ ФОНДА НА РИМ ЛОВЕЧ

доц. д-р Камелия Калчевска , ИМСТЦХА -БАН

Древните метални изделия, запазили се до днес на територията на нашите земи, са тези, изработени от злато, сребро, мед, бронз и желязо. Докато предметите от благородни метали предизвикват интереса към себе си поради изключителната си ювелирна и технологична стойност, то бронзовите предмети се оказват онази загадка, която е повлияла изключително много върху развитието на технологиите за създаване на корозионноустойчиви предмети във всекидневието на човечеството. Само малки разлики в химическия състав на сплавта, съставена от двата метала мед и калай, могат да променят както цвета на предмета (от жълтозлатен при 6 до 18 тегл. % калай до блестящосребърен при съдържание над 18 тегл. % калай), така и редица негови механични свойства, като ковкост, твърдост и др.

ДИЗАЙН В БЪЛГАРИЯ – ОТКОГА, НАКЪДЕ?

арх. Цветомира Гиргинова – докторант, УАСГ

Културно-историческото наследство на съвременното – дизайнът като способ за създаването му в човешки мащаб. Стремехът към индустриализация и преминаване от занаятите към дизайна – преди. Добавената ценност на дизайна и завръщането към занаятите – сега. Организация на мебелното производство и първи стъпки на научноизследователската дейност в България след Освобождението. Организации, образование, реализации. Новото наистина ли е добре забравено старо? Какво е привлекателното за консуматорската среда, което може да бъде удовлетворяващо и за твореца? Обществото ли възпитава дизайна или обратното? Границата между глобално обединение и глобално обезличаване.

СГРАДИ ОТ ПЕРИОДА НА МОДЕРНИЗМА ДО ВТОРАТА СВЕТОВНА ВОЙНА В БЪЛГАРИЯ – АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ И ПРОБЛЕМИ

ас. Теодора Къналиева, УАСГ

Периодът на развитие на модернизма в архитектурата се явява ключов в оформянето на днешния облик на много от българските градове. Специфичните му прояви в България разкриват регионалният му характер, изразяващ се както на концептуално, така и на архитектурно ниво. Същевременно липсата на цялостен адекватен подход към сградите от този период води до частична загуба на характеристиките им. Необходимо е да се потърсят конкретни методи за запазване на индивидуалността на архитектурното наследство от периода на модернизма.

ПРИЛОЖЕНИЕ НА БЛИЗКООБХВАТНАТА ФОТОГРАМЕТРИЯ ЗА ЗАСНЕМАНЕ И ОПАЗВАНЕ НА АРХИТЕКТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

*д-р инж. Силвия Филипова - УАСГ
инж. Добромир Филипов - Гео Ланд Дизайн ЕООД*

Целта на статията е да предложи икономически ефективно технологично решение за създаване на фасадни планове. Използват се методите на близкообхватната фотограметрия, като инструмент за документиране на архитектурното наследство. От стерео двойка снимки е построен стерео модел. Направените нормални снимки, заснети с цифрова камера в този стерео модел, улесняват стереоскопичното наблюдение и измерване. Като краен цифров продукт е генериран фасаден план.

ДЕТСКАТА КАРТИНА ОТ ЧЕТИРИ ДО ЧЕТИРИНАДЕСЕТ КАТО КУЛТУРНО ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО

гл. ас. д-р Михаела Гаджева, ТУ София

Детското творчество винаги е било обект на внимание от страна на изследователи и творци на изкуството от различни области. Великият Пикасо посвещава живота си на това да започне да рисува като дете. Той не без основание заявява „*Всички деца са артисти. Проблемът е как да останат артисти и когато пораснат.*” В настоящия доклад ще разгледам творчеството на деца от 4тири – 14 годишна възраст, което е реализирано под мое ръководство. Децата взели участие в процеса на работа са деца от енорийски център към „Храм Св.Димитър“, София. Т.е. това не са специално подбрани участници с изявени творчески качества. Това са нашите обикновени деца, които са пожелали да творим заедно. Творческия процес от едногодишните ни занимания, завършва с голяма, пищна изложба в „Галерия – България“. За тези всъщност творби ще стане дума.

ЕКСПЕРИМЕНТАЛНО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ВЛИЯНИЕТО НА СВЕТЛИНАТА ВЪРХУ ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ЧОВЕШКОТО ЛИЦЕ И ПРАВИЛНОТО ЦВЕТОВЪЗПРОИЗВЕЖДАНЕ.

*доц. д-р Силвина Илиева, д-р инж. Валери Бакърджиев
ТУ - София, филиал Пловдив*

Чрез методите на цифровата фотография в съчетание с художествените похвати на изобразителните изкуства се получава интересен визуален синтез при създаване на съвременни дигитални образи, крайно необходими в дизайна и печатните комуникации. Изследването на различни параметри и възможности, които тази технология ни дава, ще доведе до използване на получените резултати за създаване на по-предвидими и качествени изображения, които да запазят по най-добрия начин културно-историческото наследство за бъдещите поколения.

**ИЗСЛЕДВАНЕ НА КОНТРАСТА В ПОРТРЕТНО ИЗОБРАЖЕНИЕ ПРИ
ДВА ТИПА МАТРИЦИ НА ЦИФРОВИ КАМЕРИ И ТРИ РАЗЛИЧНИ
ПО КОНТРАСТ СХЕМИ НА СТУДИЙНО ОСВЕТЛЕНИЕ**

*д-р инж. Валери Бакърджиев, доц. д-р Силвина Илиева
ТУ - София, Филиал Пловдив*

Изследването се фокусира върху контраста и неговата динамика в цифрово фотографско изображение (портрет), като се изследват и сравняват възможностите на матриците при два типа цифрови фотоапарати - огледално-рефлексен и компактен с еднаква резолюция - 18,0 МР. Допълнителни фактори в изследването са трите светлинни схеми, различни по контраст, в които са заснети портрети с включена в тях цветна еталонна скала, по която се правят измерванията. Получените резултати ще бъдат от полза за създаване на все по-качествени изображения, които да запазят културно-историческото наследство за бъдещите поколения по най-добрия начин.

**ПОЧЕРКЪТ В ИКОНОГРАФИЯТА НА СТРАШНИЯ СЪД -
РАЗГЛЕЖДАНЕ И АНАЛИЗИРАНЕ НА ЖИВОПИСНАТА УКРАСА В
ЦЪРКВАТА „СВ. СВ. КОНСТАНТИН И ЕЛЕНА”, С. ДОЛНО ЛУКОВО”**

докт. Ивелина Даулова, ТУ София

Докладът разглежда стенописа от интериора на църквата „Св. св. Константин и Елена”, с. Долно Луково, Ивайловградско. Разкрива историята по построяване на храма и обявяването му за паметник на културата. Изтъква се дейността по реставрация и консервация. Изобразяване композицията на Страшния съд е основен обект на изследване и анализиране, засягащо проблема за интерпретация на автора. Представя се сблъсъкът между примитивно и изящно, мит и религия, страхове и вяра в българския възрожденски мироглед.

КЕРАМИКА И АНИМАЦИЯ

гл. ас. д-р Яна Юнакова, ТУ София

Анимацията и керамиката са две съвсем различни художествени медии, притежаващи съвсем различни изразни средства. Експериментирането с тях води до появата на удивителни и изненадващи продукти. Някои от тях са ефективен метод за рекламиране, а други материализиране на артистична концепция за целите на изкуството. Но независимо от насочеността им смесването на керамика и анимация е нов начин на осмисляне на традиционни материали, ново съдържание в съвременен контекст.

ВАН ГОГ – СЪВРЕМЕННИ ПРОЧИТИ

*д-р Ралица Гелева,
„Българска енциклопедия” – Научноинформационен център, БАН*

През изминалите няколко години във връзка с последователните годишнини от смъртта и рождението на Винсент Ван Гог бяха осъществени редица събития. Съвременният прочит на художественото наследство на холандския художник, наред с традиционните форми, беше наситен и с нови интерпретации, които станаха възможни на умелото прилагане на съвременните технологии. Изводите от анализа на тези културни събития са повод за разсъждения за нарастващата роля на иновативните методи и техники за изследване и популяризиране на художественото творчество; за разкриване на нови възможности за осмисляне на традиционните форми на изкуството; за възможностите, които съвременните технологии предоставят за нов поглед към известни произведения. На фона на примери от календара на събитията посветени на Ван Гог в настоящият доклад ще бъдат обобщени някои основни методи и техники за прилагане на технологиите за съвременно представяне пред широка публика на ярки и добре познати художествени произведения.

ТЕХНИКА “ФЮЗИНГ”

докт. Мартин Златков, ТУ - София

Думата “фюзинг” (от англ. “fusing”), означава физическо свързване, сливане (на различни парчета или елементи), чрез разтопяване или нагряване. Разтопеното стъкло съдържа в себе си предимно силициев диоксид. Докато точният произход на техника “fusing” за сливане на стъкло в наши дни е неизвестен, то според археологически доказателства се смята, че египтяните са ползвали техниката още през далечната 2000 г. пр. Хр. Някои историци са на мнение, че римляните са били откривателите на тази техника, тъй като са били много по-профилирани в това занимание. Сливането на разтопени парченца стъкло е бил основният метод за производство на малки стъклени предмети за около 2500 години, преди да се развие техниката “духано стъкло”. Смята се, че техниката досега е използвана само като хоби, като се вярва, че това е една от основните причини да не е била комерсиализирана.

МНОГОСЛОЙНО КОНСТРУКТИВНО РЕШЕНИЕ ЗА ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПЛАКАТ.

докт. Настасия Драгнева, ТУ София

Многослойно конструктивно решение за представяне на плакат: Разработване на многослойна структура и изграждането ѝ по слоеве. Разглеждане на вариант за постигане на мобилно конструктивно решение. Изследване на метод за позиционирането на отделните слоеве.

НЕПОЗНАТИТЕ БРАТЯ ШКОРПИЛ" ПРОЕКТ С НОВАТОРСКИ ХАРАКТЕР

От идеята до реализацията. Изложбата като стартър или бизнес проект.

инж. Петър Атанасов РИМ-Варна

Братя Шкорпил са едни от най-видните фигури в историята на проучването и опазването на българското културно-историческо наследство. Заслугите и на двамата, като създатели на българската археология и музейното дело в страната са отдавна признати от цялата научна общественост. За съжаление, живота и творчеството им са малко познати сред децата, младите хора, сред обикновените читатели и някои от хората със специфични интереси насочени към българското културно-историческо наследство, както и за многобройните гости и туристи на страната ни. „Непознатите Братя Шкорпил“ е експозиция с новаторски характер, с врата към виртуалния свят. Една съвременна, интерактивна модулна и преместваема експозиция с използването на добавена реалност и мобилни устройства. Експозиция, чиято цел е да представи по достъпен, динамичен и интересен начин, известни и по-малко известни факти и събития, свързани с живота и научната дейност на братя Шкорпил в България. Структурата на изложбата е изградена от отделни модули, като всеки модул е под формата на куб, изработен от лек, здрав и екологичен материал. На всяка от използваемите страни на композицията се принтират снимки, карти, картини, текст и пр., които ще насочват посетителя към съответната информация. В същото време те играят ролята и на визуални маркери, чрез които става достъпа до различно мултимедийно съдържание. Модулите /кубове/ могат да бъдат поставяни в различни конфигурации. Удобство е, че разширяването на експозицията става като се добави нов куб. Промяната също е лесна, кубовете могат да се разместват, завъртат или премахват от композицията. Цялата конфигурация представлява един вид портал към скрито виртуално съдържание, достъпа до което става чрез таблет или смартфон и софтуер за сканиране на QR кодове.

Реализирането на този проект, обогатен в перспектива с нови идеи и творчески решения, ще даде важен принос за по-широкото популяризиране на заслугите на двамата братя, посветили целия си съзнателен живот на обновяващата се след Освобождението България.

PRINCIPLES AND METHODS FOR CREATING A E-COMMERCE WEBSITE. TECH BRANDS

Dr. Elena Dimitrova, Lead Graphic designer at Laptop Outlet, UK

Case study principles and design principles of e-commerce websites for tech. Concept design of Laptop Outlet website. Wireframing with Adobe XD to arrange the skeletal framework. Incorporating the analytic sketch for making the ads and banners. Mobile responsive version of the website.

КУБИЗЪМ – НАЧАЛО, ВЛИЯНИЯ И ШКОЛИ

гл. ас. д-р Здравка Брайкова - Николова, ТУ София

Докладът включва история и коментар за възникването на течението „Кубизъм“, създателите и основните му представители. Прави се обзор на творчеството при част от техни по-съвременни последователи основно в България. Обследва се степента на вдъхновение и влияние, като се анализира границата между последните и чистото плагиатство. Проследява се в основни линии проявлението на характеристики от кубистичната стилистика и естетика в други видове пластични, пространствени и декоративни изкуства.

ИСТОРИИ НА МЪДРОСТТА ПРЕЗ МИКРОЖАНРОВЕТЕ. ОТ НАРОДНАТА ПОГОВОРКА ДО СЛОГАНА – ЛИНГВИСТИЧНИ АСПЕКТИ И ДИДАКТИЧЕСКИ ФУНКЦИИ В ЧУЖДОЕЗИКОВОТО ОБУЧЕНИЕ.

ст. пр. д-р Ивайло Пеев, ТУ – София

Текстът разглежда кратките жанрове като започва с пословицата, поговорката, сентенцията като своеобразни „съхранители“ на мъдростта през вековете и същевременно ги съпоставя със съвременните експликации на „мъдрата мисъл“ във формати като популярните в 21 век - слоган, мото, крилата фраза и др. Анализирани са лингвистичните аспекти, характерни за различните микрожанрове, и ги обглежда в практиката на чуждоезиковото обучение през възприетите възможности на обучаеми чужденци – „изгубването в превода“, неразбирането и търсенето на аналогии в родния език по пътя до достигането на смисъла. Изборът на кратките жанрове продиктуван от налагането на „краткото писане“, стремежът към поднасянето на максимум информация с минимум средства, в динамиката на съвременното, където съобщението, есемесът, имейл писмото, коментарът в социална платформа са налагат като основни формати на комуникация между индивидите в една все по-виртуализирана социална среда.

ИНТЕРПРЕТИРАНЕТО НА ОБРАЗНАТА ИНФОРМАЦИЯ КАТО ИЗИСКВАНЕ И КРИТЕРИЙ ЗА НЕЙНОТО ПЪЛНОЦЕННО УСВОЯВАНЕ

ас. Огнян Георгиев, ЮЗУ „Н. Рилски“ – Благоевград

Изискването за точно запаметяване и/или възпроизвеждане е често сред основните задачи и критерии при дисциплините, свързани с образното мислене и формирането на /в широк смисъл/ изобразителни умения. Точността, освен че е относителна, не е достатъчна като крайна цел и постижение. Интерпретирането на образа е естествен процес, който се случва в различна степен независимо от това дали го съзнаваме или желаем. Осъзнаването и използването му би довело до качествена промяна във възприятието, осмислянето на образа и образно-творческото мислене като цяло.

ОЦЕНКА НА ВИЗУАЛНИТЕ МЕТАФОРИ ПРИ ГПИ НА ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ

ас. Светла Иванова-Василева, ТУ-София

При съвременните информационни системи добавянето на визуални елементи подобрява достъпността и приемливостта на графичния потребителски интерфейс (ГПИ). Проведено е изследване в рамките на учебния процес със студенти от магистърска степен в Технически университет – София от специалности „Инженерен дизайн“ и „Графичен и уеб дизайн“. Оценени са интерфейси по отношение на критериите: асоциативност на визуалните метафори, съответствие с общоприетите стандарти, консистентност и разбираемост на наименованията.

ЕРГНОМИЧНИ ПРИНЦИПИ В ИНДУСТРИАЛНИЯ ДИЗАЙН

доц. д-р Геноева Владимирова, ТУ София

Настоящият доклад има за цел да представи проблемите, свързани с ергономичните особености в продуктите от индустриалния дизайн. Разглеждат се редица постановки, касаещи ергономичните и антропометричните критерии за функционален и естетически издържан индустриален продукт. Анализират се съществуващи решения, в които са използвани принципни показатели за потребителски ориентирани продукти, създаващи както функционален комфорт, така и емоционално удовлетворение при експлоатация.

СЪВРЕМЕННИ ПОДХОДИ ЗА РАЗШИРЯВАНЕ НА ДОСТЪПА ДО КУЛТУРНО СЪДЪРЖАНИЕ. ДОБРИ ПРАКТИКИ

проф. д-р Мариела Модева

Университет по библиотекознание и информационни технологии

Химикотехнологичен и металургичен университет

Достъпът до културно съдържание е основен акцент в настоящия доклад, чиято цел е да изясни какви са съвременните възможности за разширяването на този достъп. Културата е сложна и многообразна област, в която се преплитат проблемите на различни сектори, отнасящи се до опазването както на материалното, така и на нематериалното наследство, състоянието на движимите и недвижимите културни ценности и развитието на културните индустрии. В рамките на една кратка разработка не е възможно да бъдат анализирани задълбочено всички тези измерения на културата, поради което ще бъдат представени най-вече възможностите, които дават новите информационни технологии за разширяване на достъпа до културно съдържание. Посочени са добри практики.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЦЕСИТЕ ПО СЪХРАНЕНИЕ НА НЕДВИЖИМИТЕ КУЛТУРНИ ЦЕННОСТИ

*проф. д-р Фантина Рангелова, доц. д-р Йорданка Кандулкова,
докт. Десислава Узунова, УАСГ*

Съхранението на недвижимите културни ценности, като една от основните задачи на всяка националност, в съвременните условия придобива различни аспекти, в т.ч. дейности и възможности. По своята същност управлението на риска е съвкупност от процеси на идентифициране, оценка и контрол на рисковете, чрез които се осигурява изпълнението на целите за съхранение на културните ценности, като се постига и ефективното им управление. Настоящата статия разглежда въпросите, отнасящи се до съвременното разбиране на процесите, свързани със съхранението на културните ценности и управлението на риска при тяхното изпълнение.

ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТ ЗА СЪХРАНЕНИЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА НЕДВИЖИМИ КУЛТУРНИ ЦЕННОСТИ

*проф. д-р Фантина Рангелова, доц. д-р Йорданка Кандулкова,
докт. Десислава Узунова, УАСГ*

Проектът за съхранение и управление на недвижими културни ценности обхваща изпълнението на различни видове процеси, необходими за поддържането, подчертаването и засилването на тяхното значение. Въз основа на исторически, физически и сравнителни анализи, проектът осигурява политики за възстановяване и усилване, реконструкция, адаптация и нова реализация на културните ценности за удовлетворяване на настоящите и бъдещите потребности при развитието на обществото. Всичко това му придава функции на ръководство за управление, в т.ч. уточняващи техническите ограничения, възможните източници на финансиране, краткосрочните и дългосрочни разходи, необходимите финансови ресурси. Настоящата статия разглежда въпросите за финансово управление на проект за съхранение и управление на недвижими културни ценности.

ИНЖЕНЕРЕН ПОДХОД ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ЕФЕКТИВНИ РЕШЕНИЯ ПРИ АВТОМАТИЗИРАНЕ НА ДИСКРЕТНИ ПРОЦЕСИ ПРИ ПРОИЗВОДСТВОТО НА ДЕТСКИ ИГРАЧКИ ОТ МАСИВНА ДЪРВЕСИНА

гл. ас. д-р Изабела Радкова, ЛТУ

Универсални и специализирани дървообработващи машини осъществяват промишленото производство на детски играчки от масивна дървесина. Автоматизирането на такива дискретни технологични процеси и операции може да се осъществи чрез прилагане на инженерен подход за проектиране и внедряване на ефективни решения. В доклада са представени три ефективни решения на автоматизирани комплекси за автоматизиране на технологичните операции при изработването на ротационни детайли за играчки от масивна дървесина.

ПРАКТИЧЕСКИ ИНТЕРПРЕТАЦИИ НА АРХИТЕКТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

доц. Христо Шапкаров, ЮЗУ „Неофит Рилски“Благоевград

Съвременната архитектура, както и всяко изкуство стъпва на свои жалонни образци от миналото, търсейки нови пътища за развитие. Такива процеси отчетливо се наблюдават и в архитектурата, както в международен план, така и в национален. През последните тридесетина години, благодарение на промените в обществото и научно-техническите постижения, новите архитектурни форми успешно съжителстват с утвърдени стилове на архитектурата и то във всички нива на градоустройството. Еклектичните архитектурни композиции в съвременната българска архитектура са успешни, като реализация, но не е малък броят и на неудачните решения, както на отделни сгради, така и на цели градоустройствени комплекси. Красно-речив пример е презастрояването на известни курортни комплекси. Виртуалните и дигитални архиви дават нови възможности за сравняване и поправяне на проектни решения. Както знаем от практиката, неудачните решения в архитектурата остават като трудно поправими паметници на недомислия за поколения напред.

ДЕКОРАТИВНА И ФУНКЦИОНАЛНА КЕРАМИКА НА КРАСИМИР ДЖИДРОВ

докт. Петар Крижнар, НХА София

Концептуалният анализ на природата става основен фокус в търсенията на Красимир Джидров, който създава своите творби чрез хуманистичен подход. Комплексното взаимодействие на хомогенните материали, използвани в керамиката, той представя като декоративни модели, но също и като символ на неподвижната темпоралност на художествения процес. Технически добре работи с различни материали, декоративни или геометрични мотиви. Чрез въвеждане на лирика и жестикулация, творбите му можем да разглеждаме като резултат от процеса на образуването на органичните форми на символно и декоративно ниво. Запознавайки се с творчеството на този изтъкнат керамик става ясно се вижда неговият принос към българската художествена практика в края на ХХ и началото на ХХІ век.